

17.62x19.34	1	עמוד 34	ידיעות אשדוד - כותרת	31/05/2019	68642625-9
מכללת אחוה - 14810					

המסע בעקבות רזי החינוך של פינלנד

חללים משתנים, למידה בגרביים, אוטונומיה פדגוגית וגישה אישית הם רק חלק מהדברים שממקמים את מערכת החינוך של פינלנד בראש טבלאות ההישגים • משלחת ממכללת אחווה יצאה לצפון הרחוק כדי להתרשם

ניב יוסיף-אור

משלחת מהמכללה האקדמית אחוה, בראשות פרופ' אורית אבירובי-אונגר ובשיתוף עם ארגון ערי חינוך, יצאה לבדוק מקרוב את מערכת החינוך בפינלנד, שנחשבת לאחת המובילות בעולם. המשלחת כללה אנשי חינוך ועשייה, בהם סטודנטים מבית הספר לתארים מתקדמים ומוסמכים, שביקשו ללמוד מהו סוד מערכת החינוך של פינלנד, מה מתוך זה ניתן ליישם גם בארץ והאם ניתן בכלל לגשר על פערי התרבות.

המפגש הראשון של המשלחת נערך עם ראש מחלקת החינוך המוקדם וראש תחום החדשנות במועצת החינוך הפינית, האמרינה בין היתר על חידוש תוכנית הלימודים, הכשרת מורים ופיתוח תוכניות עבור מחלקת החינוך. היא הציגה בפניהם את המוטו של מערכת החינוך - "אצלנו לא משאירים קצוות פתוחים", כלומר הזכות ללמוד ולהשיג כיל פתוחה בפני כל אדם בפינלנד בכל שלב בחייו.

ביום השני ביקרה המשלחת בבית הספר התיכון המקצועי אומניה שבעיר אספו, מוסד שסביבו נבנתה הקהילה כולה. הרעיון החינוכי העומד מאחוריו הוא לימוד התלמידים בזמן אמת בתעשייה הצומחת בסמוך לבית הספר בתחומים כמו בנייה, נגרות, אופנה, ספרות, עיצוב, בישול וקונדיטוריה. בהמשך שמעו המשתתפים את ההרצאה של הפסיכיאטר ד"ר בן פורמן, לפיה כאשר מורים מאתרים ילד שמתקשה עליהם לחשוב על מיומנויות למידה שמתאימות לו אישית. כמו כן התקיים ביקור בגן ובבית הספר

צילום באדיבות מכללת אחווה

המשלחת בפינלנד. פוליטיקאים לא מתערבים בתכנים פדגוגיים

הכל על מעמד המורה במערכת החינוך. "זה היה מסע מרתק ופורץ את גבולות הרד"מיון", הוסיפה סיגל סטרשנוב, מנהלת תיכון איתן בקיבוץ נעון. "בפינלנד מתחילים את מסגרות החינוך כבר בגיל שלוש. גנים רבים נמצאים באותו מבנה עם בתי הספר היסודיים. בגיל 16 בוחרים התלמידים האם להמשיך לתיכון עיוני או מקצועי. היוקרה היא זהה, הבחירה היא חופשית. בפועל ההתפלגות היא שווה. ביקרנו בכתי ספר יסודיים בהם הילדים לומדים בגרביים, בהנאה ובשמחה, במרחבים מעוררי השראה, גמישים ומגוונים. חווינו תרבות מגוממת, כבוד למורה, רצון כן ללמד ולשתף מניסיון וחשיבה פשוטה, אוטונומיה ומלאת אמון. אני חוזרת לבית הספר מצוידת במחשבות, בחלומות וברצון להעשיר את סל הבחירה, הגיוון, החיבורים, השותפויות והגמישות ולהמשיך בתהליך שבו התלמידים לומדים לקחת אחריות על למידתם, לומדים לזהות את החוזקות שלהם ולהשתמש בהן לצמיחה מתמדת".

היסודי אופנימקי, שם התפישה הפדגוגית באה לידי ביטוי בתכנון מודולרי, חללים שניתן לחלק, להגדיל ולהקטין וריהוט שניתן להזיז ולעצב בהתאם לצורך. במקום היו מעבדות וסדנאות עבודה, כאשר המורים והמנהלים נהנו מאוטונומיה פדגוגית ומהיעדר פיקוח: ההנהלה בוחרת מורים מצטיינים שפועלים על פי שיקול דעתם ולא לפי ספרים, כאשר הפוליטיקאים לא מתערבים בתכני מערכת החינוך. הערכים העיקריים שמנחים הן את המנהלים והן את המורים הם שוויון ומצוינות, כך שהמורים סומכים על התלמידים ואילו המנהלים סומכים על המורים.

"למדנו בעיקר דברים שלא רשומים בספרים או במערכי החינוך, אלא כאלה שצמחו מהשטח ומצורת החשיבה מחוץ לקופסה", סיפרה פרופ' אבירובי-אונגר. "כך למשל למדנו על אמון, על שבחירה מובילה לעצמאות, על יזמות, למידה מקצועית בצד עיונית, גמישות, עבודה בדגש על פרויקטים ומעל